

УДК 027.7:023.5.084.8

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КАДРОВОГО СКЛАДУ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ СНУ ІМ. ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ 2002 ТА 2012 РР. (НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ - 90 РОКІВ)

СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА КАДРОВОГО СОСТАВА НАУЧНОЙ БИБЛИОТЕКИ ВНУ ИМ. ВЛАДИМИРА ДАЛЯ 2002 И 2012 ГГ. (НАУЧНОЙ БИБЛИОТЕКЕ – 90 ЛЕТ)

COMPARISON OF RESEARCH LIBRARIES STAFF IN VOLODYMYR DAHL EUNU IN 2002 AND 2012 (SCIENTIFIC LIBRARY - 90 YEARS)

Щербина К.І., Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Щербина К.И., Восточноукраинский национальный университет имени Владимира Даля

Scherbyna K.I., Volodymyr Dahl East Ukrainian National University

Дана порівняльна кваліфікаційна характеристика кадрів наукової бібліотеки за останні 10 років: загальна кількість співробітників, за рівнем освіти, стажем роботи в бібліотеці.

Дана сравнительная квалификационная характеристика кадров научной библиотеки за последние 10 лет: общее количество сотрудников, уровень образования, стаж работы в библиотеке.

This comparative qualification characteristic of Scientific Library staff for the past 10 years is presented: the total number of employees by level of education, work experience in a library.

Ключові слова: бібліотечні кадри, освіта кадрів, стаж роботи, статистичні дані.

Ключевые слова: библиотечные кадры, образование кадров, стаж работы, статистические данные.

Keywords: library staff, education, training, experience, statistics.

Одним з основних компонентів бібліотечної системи є бібліотечні кадри. Бібліотекар за будь-яких умов визнається найціннішим ресурсом бібліотеки. Це пояснюється й тим, що кадри – найбільш адаптивний вид ресурсів. Завдяки своїй пристосованості бібліотека здатна швидко змінюватись у відповідь на несподівані вимоги зовнішнього середовища, зберігати керованість у несприятливих умовах нестабільності, тимчасових обмежень і нестачі інших видів ресурсів.

Ефективність роботи будь-якої бібліотеки в першу чергу залежить від якісного складу персоналу: рівня освіти й стажу роботи в даній області діяльності.

Порівняння й аналіз штату співробітників наукової бібліотеки проведені на основі статистичних даних за найбільш значимими показниками:

- загальна кількість співробітників бібліотеки;
- рівень освіти;
- стаж роботи в бібліотеці університету;
- віковий ценз;
- кількість співробітників, що звільнились.

Кваліфікаційна характеристика співробітників наукової бібліотеки:

За освітою:

Таблиця 1

Рік	Всього	Вища освіта	в т.ч. вища спеціальна	базова вища освіта (бакалавр)	в т.ч. спеціальна	Початкова вища (неповна вища)	в т.ч. спеціальна	повна загальна середня
2002	59	42 71%	22 52%	-	-	15 26%	14 93%	2 3%
2012	58	46 79%	15 33%	2 3%	1 50%	8 14%	8 100%	2 3%

Як видно з таблиці, при порівняно однаковій загальній кількості співробітників наукової бібліотеки у 2002 та 2012 році вищу освіту мали 71% та 79% відповідно, в т.ч. бібліотечну – 52% та 33%; початкову вищу (неповну вищу) – 26% та 14%, в т.ч. бібліотечну – 93% та 100%. Дещо зменшилась кількість бібліотекарів із вищою спеціальною освітою, та останнім часом стан покращується. Завдяки випускникам Луганської державної академії культури і мистецтв, штат бібліотеки поповнився трьома спеціалістами, навчаються ще два.

Не менш важливим показником, який суттєво впливає на ступінь професійної майстерності, є стаж роботи на бібліотечній ниві (а значить – отриманий досвід). Розглядається не загальний стаж роботи в бібліотеках, а саме в науковій бібліотеці університету. При аналізі цього показника були виділені наступні часові блоки: від 3 до 9, від 10 до 20 та понад 20 років.

За стажем роботи:

Таблиця 2

Рік	Стаж роботи в даній бібліотеці				Разом
	До 3-х років	Від 3 до 9 років	3 10 до 20 років	Понад 20 років	
2002	11 19%	11 19%	5 8%	32 54%	59
2012	7 12%	14 24%	15 26%	22 38%	58

Отже, від 3 до 9 років у науковій бібліотеці працювало 38% у 2002 році і 36% - у 2012. Від 10 до 20 років – 8% і 26% відповідно. Понад 20 років – 54% і 38% загальної кількості працюючих.

Необхідно зазначити, що у 2002 році звільнилось 12 співробітників і було прийнято 12 нових співробітників, а в 2012 році – відповідно 3 й 1, що свідчить про значне скорочення плинності кадрів. Як правило, звільняються співробітники пенсійного віку та в зв'язку зі зміною місця проживання.

Останні дослідження щодо складу штату бібліотеки за віком проводились у 2008 році, тому дані подаються за 2002 та 2012 роки.

За віком:

Таблиця 3

	18-25	26-35	36-45	46-55	56-65	66-75
2008 (57)	5 9%	8 14%	14 25%	13 23%	10 18%	6 11%
2012 (58)	4 7%	5 9%	16 28%	20 34%	9 15%	4 7%

У 2008 році число молодих співробітників (до 35 років) становило 23% від загальної кількості працюючих та 16% - у 2012 році. Від 36 до 45 – 25% і 28% відповідно, від 46 до 55 років – 23% і 34% та 56 – 75 – 29% і 22% відповідно.

Сьогодні в бібліотеці працює половина співробітників віком до 45 років, що говорить про дуже високий потенціал, бо молоді співробітники в силу своїх вікових особливостей легко оволодівають сучасною технікою й технологіями, пристосовуються до змін.

Таким чином:

1. Останнє десятиріччя. для бібліотеки університету характеризувалося стабільністю штатної чисельності.
2. Високим освітнім рівнем за рахунок переваги співробітників з вищою освітою.
3. Скороченням числа професіоналів, і особливо з вищою бібліотечною освітою.
4. Рівновагою вікових пропорцій груп молодих бібліотекарів і ветеранів.
5. Понад третину колективу складають співробітники нового поповнення, тобто пропрацювали до 10 років у бібліотеці університету.

Скороченням плинності кадрів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Білик О. Бібліотеки та питання професіоналізації кадрів // Бібліотечна планета. - 2011. - №2. - С. 26-30.
2. Макєєва І. Компетентність як складова професійної діяльності співробітників бібліотек ВНЗ // Вісн. кн. палати.-2007.- №6.- С. 24-26.
3. Петрухно Ю. Бібліотечний колектив: поняття та структура // Вісн. кн. палати. - 2007.- №6.- С. 14–17.
4. Сукиасян Э.Р. Библиотечная профессия и кадровый менеджмент : избр. ст. : 2004 – 2011 г. - СПб. : Профессия, 2011. - 430 с.
5. Щербина К.І. Аналіз кадрового складу вузівських бібліотек методичного об'єднання Луганської області // Інновації і менеджмент якості в діяльності бібліотек вищих навчальних закладів: матеріали V науково-практичної конференції / М-во освіти і науки України, Донец.нац.ун-т економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського, Наук. б-ка. - Донецьк, 2009. - С. 185-189.